

Skenaario 4: Yksinäisten ihmisten syrjäytyneet kunnat

Ketään ei kiinnosta – Kompromissipolitiikka väistyy

Arvojen ääripäät korostuvat. Esimerkiksi Euroopassa on samaan aikaan vahvistunut sekä nationalismi että maailman kansalaisuus. Kunnissa sosiaalisesta mediasta tulevaa painetta ei osata hallita ja tiedon sijaan kunnan päätöksentekoa ohjaavat huhupuheet ja disinformaatio. Demokratia menettää merkitystään ja kunnat sen toteuttajana uskottavuuttaan. Yksilöiden kyky toimia yhdessä ja käydä keskustelua surkastuu. Jokaisesta tulee oman onnensa seppiä ja toisten mielipiteillä ei ole mitään merkitystä omaan elämään. Syrjäytyminen periytyy yhä vahvemmin sukupolvelta toiselle. Eriarvoiset lähtökohdat varmistavat, että eri näkemysten ääripäät törmäävät joskus jopa väkivaltaisesti.

Kapea-alainen ja lyhytnäköinen kehittäminen ei kestä hallitsemattomien muutosten kyydissä

Kaupungistuminen globaalina megatrendinä jatkuu. Suomessa kaupungistuminen on myös voimakasta, mutta ei hallittua. Uusien asuntojen suuri tarve pakottaa tekemään hätiköityjä ratkaisuja. Vähäosaisuus keskittyy tietyille, vuokra-asumiseen kaavoitetuille asuinalueille ja hyvinvointierot kasvavat niin kaupunginosien, kuin eri kuntienkin välillä. Koska eriarvoisuus on lisännyt rikollisuutta ja turvattomuutta, alkaa kaupunkeihin nousta myös aidattuja ja vartioituja asuinalueita niille, joilla sellaiseen on varaa. Kunnat epäonnistuvat paikallisyhteisön tukemisessa ja uusien asukkaiden juurruttamisessa. Globaaleihin haasteisiin, kuten maahanmuuttoon liittyviin ongelmiin ei pystytä vastaamaan. Kunnissa turrutaan muutoksiin ja niihin varautuminen käy mahdottomaksi. Muutostahdin kiihtyessä äärimmilleen ja kyydistä putoavat kunnat ajautuvat peruuttamattomaan kierteeseen, jossa palveluverkko näivettyä asettaen kuntalaiset eriarvoiseen asemaan.

Työelämä kutistaa perheet

Lapsia hankitaan yhä vähemmän ja väestönkasvu on lähes pysähtynyt. Työelämä pakottaa yhä useamman valitsemaan työn ja perheen välillä. Perheen perustaminen asettaa eriarvoiseen asemaan työntekijänä eikä perheen perustamisen jälkeen ole enää varaa uran katkeamiseen. Tukiverkkojen puute hankaloittaa arkea ja kaupungeista on usein mahdotonta löytää sopivia ja kohtuuhintaisia perheasuntoja. Urakeskeisyys ohjaa koulutusta tuottamaan yhden asian asiantuntijoita, jotka eivät kykene innovatiiviseen ja monialaiseen kehittämiseen. Töiden jakautuminen ei ole enää tasaista vaan osa ihmisistä hoitaa yhä useamman työt ja toisten ammatit kuolevat muuttuvassa maailmassa. Työelämässä uudet sukupolvet tuottavat jatkuvaa kitkaa ja ristiriitoja työyhteisöissä. Työssä selviäminen vaatii kykyä jatkuvaan uudistumiseen ja kehittymiseen. Kaikki eivät jaksa riittäisää työyhteisön raastavuutta ja uuvuttavaa kehittymistä